

DEKORATYVINIŲ ŽIURKIŲ auginimas

Informacija paruošta **Klaudijos Benosenko** iš VŠĮ „Gyvūnų gerovės iniciatyvos“, siekiant skatinti žmones saugoti savo augintinius bei rūpintis gyvūnų gerove. Nuotraukos – **Pixabay, Pexels**.

1. Parašas

Sakoma, jog žiurkės graužikų pasaulyje yra pačios protingiausios. Jos švelnaus charakterio, prierašios bei socialios, reaguoja į vardą, įvairius kvapus ir puikiai prisimena smulkmenas. Daugelis renkasi auginti šiuos gyvūnėlius, nes jų priežiūra nereikalauja daug laiko ir pastangų. Tačiau prieš įsigyjant ar neseniai įsigijus tokį namų gyventoją, verta žinoti pagrindines priežiūros taisykles.

Dekoratyvinės žiurkės

Dekoratyvinės žiurkės yra socialūs gyvūnai, todėl jas auginti rekomenduojama po kelias. Norint išvengti dauginimosi, patartina laikyti tos pačios lyties žiurkes. Svarbu gyvūnus supažindinti 5–9 savaites prieš jiems subręstant, tokiu būdu išvengiama agresyvumo. Į susiformavusią grupę nepatartina priimti naujos subrendusios žiurkės, šios lengviau priima jaunikles. Žiurkės yra smalsios ir judrios, gali iššokti į 50–80 cm aukštį, bėgti 8–10 km/val. greičiu. Tiesa, didžiausias jų aktyvumas pasireiškia naktį ir anksti ryte.

Įsigijimas

Norint įsigyti dekoratyvinę žiurkę, verta atkreipti dėmesį į įsigijimo vietą.

2. Parašas

Naminių gyvūnėlių parduotuvės, kuriose taip pat prekiaujama maistu ir kitomis reikiamomis priemonėmis augintiniams, gali būti geras pasirinkimas tik tuomet, kai esame užtikrinti, jog gyvūnai yra laikomi pagal atitinkamas sąlygas, sukurtas būtent specifiniam augintiniui. Pirkdami žiurkę iš tokios parduotuvės, turime būti užtikrinti, jog jos yra ne tik laikomos švariuose narvuose, bet ir žinoti, kaip dažnai jie yra valomi, kuo žiurkės maitinamos, kokia jų istorija. Patinai ir patelės turi būti laikomos atskiruose narvuose.

Kitas įsigijimo pasirinkimas – veisėjai. Geras veisėjas turi turėti visą reikiamą informaciją apie žiurkių auginimą bei rūpintis jų socializacija nuo ankstyvo amžiaus. Žiurkes taip pat galima išgelbėti iš prieglaudų. Patariama nesirinkti agresyvių gyvūnų (žiurkės nėra natūraliai agresyvios – tai gali lemti kiti veiksniai). Taip pat nepatartina rinktis per daug ramių ir tingių – jos gali sirgti tam tikromis ligomis. Sveika žiurkė visada yra smalsi, judri, tvirtu kūnu, kailis ir ausys švarios, jų spalva rausva (ne raudona ar ruda).

Laikymo sąlygos

Kadangi žiurkės yra judrios, joms reikia pakankamai erdvės. Paprastai laikomos metaliniuose narvuose, nes kitokias grotas gali pragaužti. Žiurkėms netinka pelės ar žiurkėno narvas: jis būti kuo erdvesnis, ne mažesnis nei 60x30x40 cm. Narvo dydis priklauso nuo to, kiek žiurkių

planuojate laikyti: kuo daugiau, tuo erdviau. Svarbu pasirūpinti žiurkių veikla narvelyje – suteikti joms galimybes laiptoti, kopinėti, karstyti. Nepirkite narvo su bėgimo rateliu – jos šios veiklos nemėgsta.

Žiurkių narvą privalo valyti ne rečiau nei kartą per savaitę. Nepatartina naudoti stiprų kvapą turinčias priemones ar naują kraiką maišyti su senu. Neklokite žiurkių narvo smulkiu pjuvenų kraiku – jo gali patekti į akis ar kvėpavimo takus. Renkantis medžio drožlių kraiką, reikia atsižvelgti, iš ko tiksliai jis pagamintas. Geriausia rinktis lapuočių medžių drožles, pjuvenų granules. Žiurkėms taip pat galima naudoti ir popierinį kraiką. Tokie kraikai yra gaminami iš celiuliozės pluošto, yra visiškai bei minkšti. Narvo taip pat negalima laikyti tiesioginiuose saulės spinduliuose ir ten, kur yra skersvėjis.

3. Parašas

Svarbu pasirūpinti žiurkių veikla narvelyje – suteikti joms galimybes laiptoti, kopinėti, karstyti. Nepirkite narvo su bėgimo rateliu – jos šios veiklos nemėgsta.

Maitinimas

Suaugusios žiurkės turėtų būti šeriamos 2 kartus per dieną – ryte ir vakare. Mažos šeriamos 3–4 kartus per dieną. Svarbu atsižvelgti, ką galima ir ko negalima duoti žiurkei. Šis gyvūnas yra visaėdis, todėl šerti reikia ne tik augaliniu maistu. Žiurkėms tinka duoti morkas, avižas, kviečius, sūrį (sveikiausias yra pagamintas sojos pagrindu), kalafiorus, virtas bulves, rudus ryžius, traškią duoną ar tiesiog specialų mišinį žiurkėms. Šiuos maisto gabalėlius galite paslėpti įvairiose narvo vietose, kad žiurkės jo ieškotų ir būtų aktyvios.

Taip pat nedideliais kiekiais galima duoti virtos neriebios mėsos bei žuvies. Svarbiausia tai, jog žiurkės gautų tiek augalinės, tiek gyvūninės kilmės baltymų. Tačiau dėl šių gyvūnų polinkio greitai priaugti svorio reikia vengti saldaus ir tukinančio maisto.

Jokiu būdu negalima duoti šokolado, pupų, gazuotų gėrimų, žalių bulvių, nešviežio ar sugedusio maisto, obuolių sėklių, pelėsinio sūrio. Narve visada turi būti vandens, geriausiai tinka vėsus bei filtruotas.

Sveikata

Žiurkės nelaisvėje išgyvena iki 2–3,5 metų. Gyvenimo trukmė priklauso nuo to, ar jomis tinkamai rūpinamasi. Patelės išgyvena ilgiau, yra mažesnės, aktyvesnės ir žaismingesnės. Žiurkės turėtų būti išimamos iš narvo bent vienai valandai per dieną. Žiurkėms neretai būdingas nutukimas, kuris sutrumpina jų gyvenimo trukmę, todėl reikia neabejingai kontroliuoti žiurkės maistą, neleptinti jos saldumynais, sausainiais, keptu ir riebiu maistu, nešerti nuo stalo. Grauzikų dantys auga visą gyvenimą, todėl žiurkės dažnai susiduria su priekinių dantų peraugimu, o tai pažeidžia burnos

4. Parašas

SVARBU

VŠĮ „Gyvūnų gerovės iniciatyvos“ (toliau – GGI), kurios tikslas – spręsti gyvūnų gerovės problemų priežastis, užkertant kelią pasekmių atsiradimui, primena, kad metodus, keliančius baimę, skausmą ar darančius žalą gyvūnams, draudžia Lietuvos respublikos Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymas. Nusprendę užsiimti savo augintinio dresūra, atsakingai pasidomėkite, kokį poveikį naudojami metodai ateityje gali turėti tiek jūsų augintiniams, tiek jums patiems. Prisidėti prie gyvūnų gerovės Lietuvoje gerinimo bei žiaurių elgesio atvejų sprendimo galite per aukok.lt platformą: www.bit.ly/padekgyvunams.

ertmę. Paprastai, esant šiai problemai, dantis patrupina veterinaras.

Dažnai pasitaikantis atvejis – navikai: pieno liaukų vėžys, patelėms – šlaplės vėžys. Žiurkės taip pat gali paveikti stresas, pasireiškiantis kraujingomis ašaromis akių kampučiuose. Tokiu atveju turite išsiaiškinti streso priežastį ir užtikrinti, kad žiurkė jaustųsi rami. Kvėpavimo takų ligomis šie grauzikai serga taip pat gana dažnai. Paprastai jas sukelia bakterijos arba virusai. Pirmasis matomas simptomas yra čiaudulys, kvėpavimas virsta švokštimu, burbuliavimu, ilgainiui vystosi bronchitas ar net plaučių uždegimas. Ligą gali sukelti ir kraiko dulksės, todėl jį reikia rinktis atsakingai. Susidūrus su bet kokiais negalavimais, visuomet patartina augintinį parodyti veterinarui.

Įdomūs faktai ir protiniai žiurkių sugebėjimai

Nors šie grauzikai ir negyvena labai ilgi, jie pasižymi įdomybėmis. Žiurkės

yra labai švarios, švaresnės nei katės. Jų uodega suteikia labai gerą laikyseną, dėl kurios jos gali kopti, ropštis ir visai kitaip ieškoti nuotykių supančioje aplinkoje. Be to, jos gali plaukti! Žiurkės jaučia žmogaus nuotaiką, gali jausti įtampą, baimę ir kitas neigiamas žmogaus emocijas, todėl žaisdami su savo augintine visuomet būkite tikri, jog skleidžiate pozityvią energiją.

Savo žiurkę galite išmokyti įvairių komandų, kurios yra naudingos ir joms pačioms, nes tokiu būdu stimuliuojamas jų protas, gebėjimas orientuotis aplinkoje bei aktyvumas. Užimdami jas įvairia veikla, žaidimais ir galvosūkiškais, garantuosite gerą sveikatą. Prieš užsiimdami tokiais mokymais, turite išsiaiškinti, ką jūsų žiurkė labiausiai mėgsta ēsti, nes, kaip ir žmonės, jos turi skirtingus skonio receptorius. Pasitelkę įvairius skanėstus, galite išmokyti savo žiurkę reaguoti į vardą, atsistoti ant galinių kojų, pakratyti letenėlę, nubėgti nuo jūsų rankos ant peties ir kitką.